

## Jelentősen fejlődnek fontos közegészségügyi intézményeink

Kívül-belül tatarozzák az I. sz. kórházai, központi fűtés a Tüdőgondozóban

Kopácsolás, fűrés, faragás zá-  
ja hallatszik az I-es számú kór-  
házban. Miért e zaj, amely  
meghökkeníti nemcsak a bent  
fekvő betegeket, hanem a látó-  
gatókat is? — kérdeztük dr.  
Oláh Ferenc kórházi belgyó-  
gász-főorvostól, lévén, hogy az  
ő osztálya felől hallatszott leg-  
inkább az ütemes kopácsolás.

— A magasföldszint és az  
alagsori részben szerelik a köz-  
ponti fűtés berendezéseit — tá-  
jékoztatott a főorvos bennünket,  
s rögtön hozzá tette:

— Egy »fűst« alatt két sok-  
ágyas kórtermet is kétféle vá-  
lasztanak, hogy megszüntessék  
a szocialista egészségügyet ke-  
vésbé szolgáló zsúfoltságot, így  
is jobban biztosítva a betegek  
nyugalmát. Ezért is van egyelő-  
re csökkentett betegfelvétel ná-  
lunk, amely körülbelül február  
elejéig tart, amikor az elválasz-  
tás és a meszelés után megszá-  
radnak a falak.

### Alapozzák a kazánházat

A kórház dr. Boros József  
utcai és a Pule utca felőli része,  
a 150 esztendő épület — ame-  
lyet egyébként nemrégiben  
nyilvánítottak műemlékké —  
végre központi fűtést kap a  
kályhafűtés helyett. Ez viszont  
azt jelenti, hogy a kórház sok  
éves szorgalmazása eredménye-  
ként építeni kell a kazánházat  
is. Hogy erre is feleletet kap-  
junk, felkerestük dr. Nagy László  
kórházigazgató-főorvost is,  
aki feltevésünket megerősítette:

— Az eddigi enyhe tél is ne-  
lünk dolgozott, mert már meg-  
kezdődött a kazánház alapozá-  
sa, amelyet követ majd a tel-  
jes gépi berendezés beszerelése  
is — mondotta. Arra a megjeg-  
zésünkre viszont, hogy jóleső  
érzés látni a kórházat korszerű-  
bé tevő munkálatokat, a követ-  
kezőket mondotta dr. Nagy  
László:

— A nyár folyamán teljes  
belső festést is kap kórházunk,  
a későbbiekben pedig sor kerül  
a külső tatarozásra is. A most  
folyó munkálatok a teljes bef-  
jezés és az épület belső festé-

se, közel egymillió hatszáz ezer  
forintot tesznek ki.

### Emelkedett a kórház gyógyszerellátmánya

Még egy jó hírt tudtunk meg  
az igazgató-főorvostól, azt, hogy  
az idén a megyei kórházakat  
megillető gyógyszernorma szint-  
jére emelkedett a kórház gyó-  
gy-szer-ellátmánya, amely pénzben  
kifejezve évente 500 ezer forin-  
tot jelent gyógyszerhitelben az  
eddig gyógyszernormán felül.  
Ez a tény nagyon sokat jelent  
a betegek számára, mert a mo-  
dern, új gyógyszerek használá-  
tára ezután nagyobb lehetőségek  
nyílnak ezután a szegedi kór-  
házban is.

Kihasználva a kedvező alkal-  
mat, megkérdeztük dr. Nagy  
László igazgatótól, aki egyébként  
a Tüdőgondozó vezető-fő-  
orvosa is, hogy milyen lehetősé-  
gek adódnak az idén a tüdő-  
gondozó munkájának kiszélesí-  
tésére.

— A múlt esztendőben eredmé-  
nyesen folytatott szűrővizsgálá-  
tokat az idén is tovább folytat-  
juk. 1957-ben egyébként 120  
olyan beteget is »kiszűrünk«,  
akiknek fogalmuk sem volt ar-  
ról, hogy betegek. Azóta egyré-  
szük már meggyógyult, másik  
részük pedig különböző szana-  
tóriumok és intézetek gyógyke-  
zelése alatt áll — válaszolta.

### Terv a decentralizálásra

S mintha csak összefoglalt  
volna a kórház és a Tüdőgondozó:  
ugyanis a Tüdőgondozó  
épületébe is beszerelik a köz-  
ponti fűtést még ebben az év-  
ben, áprilisban. Köztudomású  
egyébként, hogy a Tüdőgondozó  
épülete nagyon kicsi már,  
mivel a felszabadulás óta akko-  
rál fejlődött az emberekről  
való ilyen irányú gondoskodás,  
gyógyítás is, mint azelőtt húsz-  
harminc év alatt sem. A még  
alaposabb gyógyító és preventív  
munkához okvetlenül szükséges  
a Tüdőgondozó épületének bő-  
vítése. A terjeszkedésre máris  
nyílna mód, ha a Rákóczi  
téren, a gondozó közvetlen  
szomszédságában lévő Borfor-

galmi Pincészetet sürgősen más-  
hová helyeznék el. Egyelőre a  
borpincészet épülete is elegendő  
volna a gondozó növekedésé-  
hez. Különböző sem nyújt va-  
lami illusztris képet a városban  
a gyógyító intézmény és a Bor-  
forgalmi Pincészet szomszéd-  
sága.

A beszélgetés végén még meg-  
tudtuk azt is, hogy az elmúlt  
évben és azt megelőzően is fel-  
merült a tüdőgondozói gyógyító  
és preventív munka decentrali-  
zálásának gondolata oly módon,  
hogy a város egy-egy kerületé-  
ben is hozzanak létre tüdőgon-  
dozói intézményt. A II. kerület-  
ben máris megvan a szükséges  
épület a kész tervek kidolgozá-  
sával együtt, csak a teljes meg-  
valósításhoz szükséges 190 ezer  
forint hiányzik még. A II. kerü-  
leti tanács — tudomásunk szeri-  
nt — szorgalmazza is az intéz-  
mény létrehozását, hiszen neki  
is érdeke, hogy a város lakói-  
nak közegészségügye minél szé-  
lesebb területre terjedjen ki.

(—i—c)

## NEM TOPOGNAK EGYHELYBEN

az Ecsetgyár pártszervezete és a termelés

Szépek és jók a Szegedi  
Ecsetgyár termékei. Húsz-  
fajta ecsetet gyártanak vagy  
százfajta méretben hazai és  
külföldi használatra. S nem  
is ez a legmegkapóbb itt, ha-  
nem az »üzem bája«, ame-  
lyet nemcsak a korszerű, ne-  
onfényes munkaterem ad,  
hanem maguk az emberek.  
Mert vigák, kedvesek, köz-  
vetlen szavúak — pedig ők  
sem gond nélkülülnek.

A különböző posztokon  
mindenki végzi a maga mun-  
káját. Kommunista és nem  
kommunista együtt, össze-  
fogva érik el az eredménye-  
ket. 1957-ben az alaprentabi-  
litáson felül 3,5 százalékkal  
csökkentették az önköltsé-  
get — hogy csak ezt az egy  
tényt említsük bizonyításul.  
A becsületes munka haszna  
az is, hogy minden dolgozó-  
nak — az előzetes számítások  
szerint — 13—16 nap fizeté-  
sét nyereségrészesedésként  
adhatják ki.

### Bátran hozzáfogtak...

A pártszervezet és annak  
tagjai — természetesen nem  
átvéve a gazdasági vezetés  
feladatát — a dolgozó embe-  
rek javára segítik a termelés  
előrehaladását. Szép és tü-

relmes szóval, javaslatokkal,  
jó példával, amelyek szin-  
tén összetevői a termelés  
pártellenőrzésének.

A bonyolult munkát, a ter-  
melés pártellenőrzését több-  
kevesebb sikerrel valósítják  
meg. Elindultak bátran ezen  
az úton, és nem is topognak  
rajta egy helyben.

A termelés pártellenőrzé-  
séhez az is hozzátartozik,  
hogy a pártvezetőség eseten-  
ként beszámolót kér az igaz-  
gatótól, a műszaki vezetőtől  
a termelés helyzetéről. Csak  
ezt tenni — sajnos, több  
üzemben megelégednek ez-  
zel — dióhéjba szorítása vol-  
na a fontos feladatnak. Fel-  
ismerték ezt az Ecsetgyár-  
ban. Helyesen és követendő-  
en Pusztai József elvtárs  
igazgató, a munkaszorgalom  
régóta harcosa, a taggyűlésen  
ismertette az üzem termelési  
helyzetét, a teendőket. Vilá-  
gosan állt így minden kom-  
munista előtt, hogy »hol szor-  
ít a cipő«, miben, — példá-  
ul a munka minőségében —  
kell példát mutatniok, miről  
kell beszélgetniök a párt-  
kivüliekkel.

### Vélemények

A taggyűlés után kezdett  
és kezd lassacskán kialakul-

## A szovjet asszonyok mindent megtesznek a magyar-szovjet barátság erősítéséért

Moszkvából kapott levelet a forrásküti nőtanács

Tél elején alakult meg a nő-  
tanács Forrásküti, a máris ko-  
moly eredményeket tud felmu-  
tatni. Még vita folyt, hogy mi-  
lyen feladatai lesznek a nő-  
tanácsnak, a falu dolgozó asszo-  
nyai azonban máris megtalálták  
a feleletet a kérdésre. Kézimun-  
ka-tanfolyamot szerveztek, s  
igen sűrűn felkeresik a hosszú  
téli estéken a falu kultúrtermét,  
ahol meleg helyiség várja őket.  
Itt tanulják meg a különböző  
hímzéseket és egyéb kézimun-  
kákat. Kialakult a kapcsolat a  
nevelőtestülettel is és igen szép  
számmal vesznek részt a szülői

értekezleteken, segítenek a ne-  
velőknek egy-egy probléma  
megoldásában. Szép ajándékokat  
adtak a gyermekeknek és segí-  
tették ünnepélyessé tenni a fe-  
nyőfaünnepséget is.

A forrásküti nőtanács levél-  
ben a moszkvai nőtanácsot is  
megkereste. Mélységes fájdalom-  
fejezte ki azok hozzátartozóinak,  
akik hazánk felszabadításáért  
feláldozták gyermeküket és fér-  
jeiket.

A szovjet nőszövetség vála-  
sában húsz darab, igen szép  
kivitelű, színes üdvözlőlapot  
küldött. Levélükben a többi kö-  
zött a következőket írták:

»Üdvözljük Önöket ezzel a  
levéllel és kérjük, adják át az  
Önök aktívainak üdvözlő lapun-  
kat. Mi sokáig emlékezünk ba-  
ráti levelükre és mélyen bízunk  
abban, hogy a magyar és a  
szovjet nép közötti barátság  
minden nap erősödni fog. A  
szovjet asszonyok mindent meg-  
tesznek ezért.

Virágözék a béke és a népek  
barátsága.

Forró üdvözléssel:

Olga Baudarenko,  
a szovjet nőszövetség  
titkára»

— Hogy mi-mindent csináltunk mi ebben  
a gyárban! Pucoltuk az áztató gödröket; ken-  
dert cipeltünk föl a vízről, az uszályokból, de  
még szénát is gyűjtöttünk a nagyszágos részvény-  
társaságnak.

### Aki négy krajcárért halt meg...

A havas hajnalok egy borzasztó tragédiára  
emlékeztetnek Bori Rozáliát. Akkor még nem ve-  
zetett út a gyárhoz, csak a sok avas munkás-  
cipő vágott csapást a gödrökhöz keresztül. A  
nagy hóban elől egy apa törte az utat, s utána  
a gyerekek, lányok húzták egymást, kézenfogva.  
— Meg vagy még? — ez volt az állandó  
kérdés a hóban.

A városból ide tuduló munkások a hídon  
jártak át 4 krajcárért. Mikor a Tisza beállt, a  
lányok a kenderbarkába kötötték a garasokat és  
nékvágtak a jégnek, hogy megspórolják a híd-  
pénzt. Egy reggel is elindultak s Bori Annus  
alatt megreccsent a jég és fakó-kendős feje föl-  
lött összecsapott a jeges víz.

Négy krajcárért halt meg, amit a kisken-  
dője sarkában szorongatott.

### Mikor mazunknak építettünk

A lerombolt gyárat örökölte a munkásság  
1944-ben. Tiszába szórt gépeket, megrokkant  
épületeket. Varázslatos kezevel mégis újjáterem-  
tett mindent. Az iszapos mederben, összevergva  
pihent a híd, s kompon, ladikkokkal keresett utat  
sok száz munkás a maga üzeméhez.

Itt voltak ezek az öregek is. Gépeket tisztí-  
tottak, falaztak, s újra elindították a csattogó  
szövőgépeket. Aztán nyugdíjat kaptak a munkás-  
államtól — elmentek pihenni: a fagyott kezeket  
fölmelegíteni, s az unokákat daikálni. Gyermek-  
keiket itt hagyták, hogy becsületes munkával  
széppé, naggyá építsék a gyárat, emeljék or-  
vosi rendelőt, tágas ebédlőt és öltözőket, s élje-  
nek becsülettel a maguk üzemében.

Miklós néni fia, Nándor, már 22 éve dolgo-  
zik itt; Héger Ferencné 25 esztendeje hozta be  
16 éves fiát a gyárba, s maga tanította szőni. S  
mindenkinek van itt rokona, ebben a nagy mun-  
kácsaládban.

Sóhajások szakadnak fel a kedves öregekből:  
— Milyen jó volna most újra kezdeni az éle-  
tet ebben a 70 éves, öreg gyárban — frissen,  
fiatalosan.

SIMON ISTVÁN

## Öregek emlékeznek

a 70 éves gyárról...

lábunkat — olyanok voltunk, mint a kőbabák.  
Elgémberedett kezünkkel enni is alig tudtunk.  
Hányszor megfagyott a kenyerünk!

A Tiszára jártunk vízért, s reggel 6-tól este  
háromnegyed 7-ig dolgoztunk Salzman és társa  
utóainak.

Itt ért életemben az első sztrájk is. Sose  
felejttem el, 1903-ban valami gyári intéző meg-  
vert egy munkásgyereket és sztrájkjal véde-  
keztünk. Kis Ilkánál volt a sztrájk (kocsma a  
Ládagyár környékén) és majdnem egy hétig tar-  
tott.

A körülülők rábólintanak, itt-ott beleszólnak.  
Ők is így emlékszenek — történelemmé hitelesí-  
tik Zihány néni emlékeit.

### — Keveselled? Mars ki!

Ritka esemény volt az 1908-as. Szívós néni  
még a napra is emlékszik: szombaton dőlt le  
a nagykémény. Fényképet is őriz erről a tragé-  
diáról. Vasárnap látta a hat halott munkást, aki-  
ket a leomló körengteteg maga alá temetett.

Még most is megkönnyezi őket.  
Aztán a füzéről kezd beszélni.  
— Az új varrodában dolgoztam éppen, mikor  
egyszer lefogtak a fizetésünkéből. Azt mondták,  
sokat keresünk, pedig csak két fillért kaptunk  
egy száért, és rettenetesen hajszoltak bennün-  
ket, mert aratás ideje volt. Panaszkodtunk, méltatlankodtunk, a mester meg fölment az irodára  
áruklodni. Akkor aztán lejöött Szász igazgató úr.  
Egyenesen az én gépemhez tartott.

— Miért nem akarsz dolgozni, te taknyos!  
— Kevés a fizetés.  
— Keveselled? Mars ki! — förmedt rám.  
Többünket is elzavart, s bementünk a Fe-  
kete Házba, a szakszervezethez.  
Háború volt már akkor, nem lehetett sztrájk-  
kolni, de valahogy visszaszolgált bennünket a  
szakszervezet a gyárba.  
Emlékezete csapong a sok-sok mondanivaló  
közt, s hirtelen más témába vág.

Nagy évfordulóra készülnek az idén az új-  
szegedi szövőgyárban. Hetven esztendővel ezelőtt  
ásták ki a szegedi és környékbeli munkások az  
első kenderáztató gödröket, s akkor indult meg  
az első csattogó szövőgép. A nagyműtű gyárban  
munkás generációk nyújték el olcsó életüket.  
Kenderáztató, törő és tiloló lányok, szövő aszo-  
nyok, lakatosok és gépmesterek dolgos százai  
váltották egymást a perpendikális üzemben. Az ő  
garasalkból, ellopott torondákból és krajcáraik-  
ból nőtt naggyá ez a gyár.

Most, az évfordulón, már tulajdonosként pil-  
lantanak vissza a munkások apáik és maguk  
múltbeli életére és az utolsó évtized változást  
hozó, dolgos hétköznapjaira.

Emlékeket idéz a nevezetes dátum. Szív-  
szorongató történeteket, parázs bérharckokat,  
apró és szerény örömeiket, meg tragédiákat.

Egy-egy könny is pottyán a fáradt szemek-  
ből...

### A régi gyár legrégibbjei

Idős nyugdíjasokkal beszélgetek a gyár kul-  
túrtermében: típegő nagymamákkal, szép baju-  
szú öregapókkal. Itt nőttek fel a gyárban, a kőc-  
köz, s itt öregedtek meg. Ma már nyugdíjasok,  
de be-bejönnek az üzembe, hiszen ide tartoznak.  
Ismernek itt minden követ, csavart. Apjuk ké-  
zenfogva vezette be őket a gyárba, s maguk is  
egy hozták ide gyermekeiket. Zihány Jánosné  
1901-ben lépett be először félénken a nagy gyár-  
kapun. Tapodó János is ettől az évtől jegyzi  
munkás protájt. És jöttek utánuk a többi fakó  
kislány és prolettárs: Ördög Istvánné 1902-ben,  
Nagy Mária és Szívós Györgyné 1906-ban, Tóth  
Sándor 1911-ben. Negyven-ötven évig kapkodtak  
a lengedező kő és a suhanó fonal után. Ők a  
régi gyár legrégibbjei.

Körben ülünk egy asztalnál, s bontjuk vis-  
szafelé a gyár történetének és a munkások éle-  
tének szálait.

### A „kőbabák“

Zihány Jánosné mesél.

— Tízennégy éves kislánkként jöttem a gyár-  
ba. Kicsi volt ez még akkor, és fiatal, mint ma-  
gam. Egy szin alatt dolgoztunk télen-nyáron —  
s a szabad ég alatt lengettük, ráztuk a kőcot.  
Kezünk lefagyott a hidegben, nyáron meg a ret-  
tenetes hőség kínozott bennünket.

Hogy ne fázzunk, kőba pakoltuk kezünket-

### Növekvő export

Örömmel újságolták, hogy  
bár kis üzem az övék, ter-  
meikéik azért mind jobban  
kedveltek külföldön is. Ér-  
demes néhány számmal fig-  
yelemmel kísérni exportju-  
kat. 1956-ban a termelés 0,9  
százaléka, 1957-ben pedig  
4,8 százaléka kerül exportra.  
Az idén már össztermelésük  
kerék 12 százalékát juttatják  
külföldre.

Lapos és gömbölyű lakk-  
ecseteket, vonalzó-ecseteket  
küldenek messzi, távoli or-  
szágokba. Egyiptomba, Ang-  
liába, Izlandba, Teheránba  
és Szudánba.

A kommunistaik az export  
jelentőségéről is folytatnak  
baráti eszmecsereket a pár-  
tonkivüliekkel. S a termelési  
posztjukon maguk a kom-  
munisták igyekeznek jó pél-  
dával előljárni a munka mi-  
nőségének javításában.

A pártellenőrzés természe-  
tesen az exporttermelésre is  
vonatkozik.

### Bizalommal

A termeléssel is törődni  
— erre már fentebb utaltunk  
—, egyet jelent az emberek  
derűsége holnapjaival való  
törődéssel. Mert bár lehet,  
hogy kicsit megkopott, mégis  
tisza: a javuló munka és a  
termelés ad alapot az élet-  
körülmények szépítéséhez.

Csak a termeléssel törődni  
azonban hiba volna. Az  
üzem pártszervezete nem  
rest segíteni az emberek  
ügyes-bajos dolgaiban, ame-  
lyek nem a termelésből  
adódnak.

Amikor az üzemben jár-  
tunk, éppen Fodor István  
pártonkivüli szörműhelyi  
dolgozó kereste fel a pártve-  
zetőség egyik tagját és mon-  
dotta el baját. Megnyugtató  
választ kapott. És csak örül-  
ni lehet annak, hogy így  
vannak a többiek is.

Ez a tény pedig azt is  
jelzi, hogy egyre tisztábbra  
forr a bizalom a kommunis-  
ták és a párttonkivüliek kö-  
zött.

(m. s.)

## Gombbehúzó gépet

Másorolunk. Szegedi Ször-  
me és Bórruhakészítő Üzem.  
Mikszáth Kálmán u. 22.